

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sof@regeringskansliet.se

Remissyttrande över utkastet till lagrådsremiss Elektronisk övervakning – ett verktyg för socialtjänsten till skydd för barn och unga

S2026/00342

Möjligheten till elektronisk övervakning

I remissvar över promemorian *Ds 2024:30 – En lag om insatser inom socialtjänsten till vårdnadshavare, barn och unga när samtycke saknas* – ifrågasatte kammarrätten om elektronisk övervakning i förebyggande syfte är ett proportionerligt ingrepp i den enskildes frihet. Även med beaktande av de rättssäkerhetsgarantier som nu föreslås anser kammarrätten fortfarande att elektronisk övervakning av barn och unga inte framstår som proportionerligt i förhållande till den inskränkning av rätten till rörelsefrihet och privatliv som åtgärden innebär.

Flera remissinstanser har tidigare utvecklat varför förslaget om elektronisk övervakning inte kan anses proportionerligt i förhållande till åtgärdens ingripande karaktär. Kammarrätten instämmer i dessa synpunkter och har inget ytterligare att tillföra i detta avseende.

Regleringen om elektronisk övervakning

Förfarandet i domstol (avsnitt 6.1, 6.10, 6.15 och 11.1)

Det är positivt att det nu föreslås en ordning som innebär att frågan om elektronisk övervakning ska prövas av förvaltningsrätt efter ansökan av socialnämnden. Ett sådant förfarande harmoniserar med vad som redan gäller för andra tvångsingripanden samt bidrar till ökad rättssäkerhet för de barn och unga som berörs av lagstiftningen. Mot bakgrund av att förvaltningsrätten därmed blir första instans är det även rimligt att något krav på prövnings-tillstånd inte ska gälla i kammarrätt. Kammarrätten ser även positivt på förslaget att barn och deras vårdnadshavare ska ha rätt till offentliga biträden i mål och ärenden om elektronisk övervakning.

Vad gäller den praktiska tillämpningen noterar kammarrätten att ansökningsförfarandet endast föreslås avse huruvida socialnämnden får kontrollera efterlevnaden av en redan beslutad särskild föreskrift med hjälp av elektronisk övervakning. Utkastet behandlar inte frågan om de skäl som

motiverar ett ansökningsförfarande för elektronisk övervakning även gör sig gällande för den särskilda föreskriften som övervakningen ska avse.

Utgångspunkten tycks vara att det ska vara socialnämnden som beslutar om den särskilda föreskriften och att dessa beslut i sin tur ska kunna överklagas till förvaltningsrätt samt att krav på prövningstillstånd därefter ska gälla vid överklagande till kammarrätt. En sådan uppdelning kan medföra att de två prövningarna blir föremål för parallella domstolsprocesser. Lämpligheten i en sådan ordning kan ifrågasättas. För den enskilde skulle det kunna bidra till större förutsebarhet om dessa prövningar behandlades i ett sammanhang. Även från domstolens perspektiv framstår en ordning med separata förfaranden som mindre önskvärd mot bakgrund av utkastets förslag om skyndsamt handläggning.

I övriga delar har kammarrätten inte några synpunkter på förslaget.

Detta yttrande har beslutats av kammarrättslagmannen Johan Sanner och tf. kammarrättsassessorn Lisa Haikari, föredragande.